

Список літератури

1. Гальчинський А. Теорія грошей / А. Гальчинський. — Вид. четверте, змін. і допов. — К.: Вид-во Соломії Павличко «ОСНОВИ», 2001. — 413 с.

2. Вожжов А. П. О снижении ставок ссудного процента и стимулировании экономического роста / А. П. Вожжов // Вісник Донецького державного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. Економічні науки. — №4/2(32). — 2006. — 198 с. — С. 79—87.

УДК 334.763

М. П. Войнаренко,

д-р екон. наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи, завідувач кафедри обліку та аудиту,

Л. А. Рибчинська

асистент кафедри обліку та аудиту,
Хмельницький національний університет

КЛАСТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ

Посилення впливу світових інтеграційних процесів на розвиток соціально-економічних систем обумовлює необхідність врахування конкурентних переваг економіки регіонів при побудові стратегії інноваційного розвитку України в цілому. Визначення напрямів спеціалізації окремих територій, залучення внутрішніх та зовнішніх фінансово-кредитних та інституційних інструментів задля їх реалізації дозволить обрати набір технологій, які б сприяли ефективному використанню потенціалу соціально-економічної системи. Вміле оперування порівняльними перевагами регіональної економіки дозволяє підвищити інвестиційну привабливість території та збільшити її конкурентний потенціал при програмуванні соціально-економічного розвитку.

Формування порівняльних переваг регіональної соціально-економічної системи залежить від злагодженої роботи всіх учасників ринкової взаємодії. Соціальна спрямованість регіональної економіки обумовлює необхідність врахування потреб населення при формуванні стратегії розвитку території, та визначає характер взаємозв'язку між окремими її учасниками. Практика функціонування вітчизняних підприємств переконливо довела, що ре-

алізація різноманітних форм співпраці влади, бізнесу та інституцій на засадах кластерних технологій дозволяє врахувати спеціалізацію регіональної економіки при формуванні набору конкурентних переваг та впливає на формування інвестиційних потреб території.

Виступаючи повноцінними учасниками ринкових відносин, кластери за рахунок злагодженої взаємодії кожного з членів отримують додаткову можливість використання ресурсного потенціалу соціально-економічної системи. Збереження конкурентних відносин між учасниками територіально-галузевого об'єднання дозволяє підтримати на високому рівні конкурентоспроможність регіональної економіки та сприяє зростанню її інвестиційної привабливості. Крім того, залучення місцевих органів влади як повноцінних учасників кластерного діалогу сприяє врахуванню потреб підприємницьких кіл при розробці стратегій інвестиційного розвитку території. Проведені дослідження підтверджують існування тісного взаємозв'язку між діяльністю кластеру та інвестиційною політикою регіону, що знайшло відображення в моделі «5I», коли необхідні умови створення кластерів у регіональній економіці одночасно виступають умовами інвестування перспективних проєктів на основі кластерних технологій [1, с. 190].

Реалізація кластерних технологій в економіці регіону не лише дозволяє виявити внутрішні джерела інноваційного зростання території, але й сприяє підвищенню інвестиційного рейтингу регіону на національному і міжнародному ринку капіталів та призводить до збільшення обсягів залучених іноземних інвестицій. Тобто діяльність кластеру повинна бути спрямована не лише на генерацію нових інвестицій в економіку регіону, але й сприяти перерозподілу існуючих інвестиційних ресурсів у пріоритетні для економіки регіону галузі. Участь у кластері громадських організацій та місцевих органів влади дозволяє обрати у якості критерію для оцінки інвестиційних потреб не прибутковість галузі, а важливість її розвитку для економіки регіону.

Визначаючи провідну роль кластерів у формуванні інвестиційної стратегії регіонального розвитку, виникає питання про необхідність формування інвестиційної політики територіально-галузевого об'єднання. Без сумніву, будь-який розвиток передбачає інвестиції. Вивчення характеру інвестиційних потреб кожного з учасників кластеру дозволяє сформувати загальну інвестиційну політику територіально-галузевого об'єднання. Водночас стратегія залучення інвестицій у кластер визначає загальну інвестиційну стратегію розвитку регіональної економіки.

В умовах дефіциту ресурсів на ринку інвестицій регіони країни перебувають у постійній конкурентній боротьбі. Марченко Г. В. виділяє два типи міжрегіональної інвестиційної конкуренції:

- 1) між регіональними органами влади за залучення інвестицій в економіку соціально-економічної системи;
- 2) між підприємствами та бізнес-структурами різних регіонів та країн [2, с. 2].

На нашу думку, при формуванні стратегії інвестиційного розвитку території потрібно враховувати також наявність внутрірегіональної конкуренції за інвестиційні ресурси між окремими підприємствами та регіональними утвореннями. За відсутності дієвої системи державного нагляду за характером відбору інвестиційних проектів та вибором інвестиційних пріоритетів розглянута форма конкурентної боротьби негативно впливає на соціально-економічний розвиток регіону. Не заперечуючи її позитивної змагальницької ролі, у більшості випадків ринкове регулювання на перший план висуває економічну вигоду від реалізації проекту та приводить до нівелювання соціальної складової. Реалізація кластерних технологій в економіці регіону дозволяє при реалізації інвестиційних програм враховувати інтереси всіх учасників ринкової взаємодії — місцевих органів влади, бізнесу та інституцій. Інвестиційна політика кластеру повинна, з однієї сторони, бути спрямована на врахування інвестиційних потреб всіх учасників територіально-галузевого об'єднання, з іншої, — забезпечувати порівняно більші конкурентні переваги на ринку інвестиційних ресурсів. За цих умов конкурентний потенціал кластеру зберігається не лише на ринку інвестицій, але й інноваційної продукції, оскільки лише лідерство у реалізації інноваційних технологій та виробництві інноваційної продукції дозволить стати повноправним учасників міжнародних інтеграційних процесів.

Л. Н. Родіонова та Р. Ф. Хайрулін вважають, що залучення інвестицій сьогодні обмежено не лише зі сторони пропозиції, але й попиту, оскільки підприємці вважають, що низька прибутковість нових видів діяльності в перші роки реалізації проекту не дозволить окупити здійснених капіталовкладень [3, с. 3]. На нашу думку, залучення науково-проектних організацій до участі у кластері дозволить зменшити ризик інвестицій у нові види продукції та створить додаткову систему захисту капітальних вкладів.

Загалом проведене дослідження ролі кластерів у формуванні інвестиційного потенціалу регіональної економіки показало, що

територіально-галузеві об'єднання є невід'ємною складовою інноваційно-інвестиційної політики регіону, оскільки дозволять збільшити порівняльні конкурентні переваги соціально-економічної системи та зменшити негативний вплив внутрірегіональної конкурентної боротьби за інвестиційні ресурси на регіональному ринку. Дієва інвестиційна політика дозволить кожному з учасників кластеру не лише поліпшити внутрішній інвестиційний клімат, але й сприятиме залученню іноземних інвестицій в економіку регіону.

Список літератури

1. Украина и ее регионы на пути к инновационному обществу : монография [в 4 т., т. 4] / [И. П. Булеев, В. И. Дубницкий, М. П. Войнарченко и др.]; под общ. ред. В. И. Дубницкого, И. П. Булева ; НАН Украины. Ин-т экономики промышленности ; Донецкий экономико-гуманитарный институт ; Академия экономических наук Украины. — Донецк : Юго-Восток, 2011. — 372 с.

2. Марченко Г. В. Инвестиционная привлекательность регионов как фактор их конкурентоспособности / Г.В. Марченко // Электронный ресурс. Режим доступа: www.hse.ru/ic6/report05.doc

3. Родионова Л. Н. Кластеры как форма интеграции инвестиционных ресурсов / Л. Н. Родионова, Р. Ф. Хайруллин // Нефтегазовое дело. Электронный научный журнал. Выпуск 1/2006. — Электронный ресурс. Режим доступа: http://www.ogbus.ru/authors/Rodionova/Rodionova_4.pdf

УДК 519.21

П. В. Герасименко,

д-р техн. наук, професор кафедры экономики
и менеджмента в строительстве,

Петербургский государственный университет путей сообщения

ЛИНЕАРИЗАЦИЯ ФУНКЦИИ СПРОСА УСЛУГИ ПО ЦЕНЕ

Математические методы исследования все в большей степени становятся фундаментальной основой при решении практических задач экономики.

В работе предлагается приближенный метод, позволяющий прогнозировать функцию спроса услуги по ее стоимости, включая и банковские услуги.